

# **Enerji Verimliliği**

## **Ulusal Eylem Planı Kapsamındaki**

### **Eylemler (Taslak)**



# KAPSAM

YATAY KONULAR	11 Eylem
SANAYİ & TEKNOLOJİ	7 Eylem
BİNA & HİZMETLER	12 Eylem
ENERJİ	10 Eylem
ULAŞIM	9 Eylem
TARIM	6 Eylem
<b>TOPLAM</b>	<b>55 Eylem</b>



# EYLEM PLANI

## 1. YATAY ÖNLEMLER (ORTAK KONULAR)

Sıra No	Eylemin Konusu	Sorumlu Kuruluş	İlgili Kuruluşlar
1	Enerji Yönetim Sistemlerinin Kurulması ve Etkinliğinin Arttırılması	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Yetkili kurum ve şirketler, TSE
2	Ulusal Enerji Verimliliği Finansman Mekanizmasının Geliştirilmesi	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	EPDK, Maliye Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Yükümlü taraflar (enerji dağıtım veya perakende şirketleri)
3	Enerji Verimliliği Projelerinin Desteklenmesi (Enerji Verimliliği Yarışmaları)	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Maliye Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı
4	Enerji Verimliliği Projelerinin Artması ve Hızlıca Hayata Geçirilmesi Noktasında Teknik, Hukuki ve Finansal Hususları İçeren Kılavuz, Tip Sözleşme ve Benzeri Altlıkların Oluşturulması	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	EVD'ler, Finansman kuruluşları, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı
5	Enerji Verimliliği Faaliyetlerinin Kayıt, Veri Tabanı ve Raporlama Sistemlerinin Oluşturulması/Geliştirilmesi	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	
6	Uluslararası Enerji Verimliliği Finansman İmkânlarının Ve Etkinliğinin Artırılması, Koordinasyon Ve Kontrolü	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Hazine Müsteşarlığı
7	İdari ve Kurumsal Yapılanmanın Güçlendirilmesi	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	
8	Farkındalık, Eğitim ve Bilinçlendirme Faaliyetlerinin Yürütülmesi	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı	Kamu Kesimi, Özel sektör ve sivil toplum kuruluşları
9	Zorunlu Enerji Verimliliği Etütleri	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	EVD'ler, Bina ve İşletme Yöneticileri
10	Kamuda Sürdürülebilir İşletme ve Satın Alma Yaklaşımının Benimsenmesi	Kamu İhale Kurumu	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Maliye Bakanlığı
11	Enerji Dağıtım veya Perakende Şirketlerine Yönelik Enerji Verimliliği Yükümlülük Programı	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	EPDK, Maliye Bakanlığı, Yükümlü taraflar (enerji dağıtım veya perakende şirketleri)

# EYLEM PLANI

## 2. SANAYİ VE TEKNOLOJİ

Sıra No	Eylemin Konusu	Sorumlu Kuruluşlar	İlgili Kuruluşlar
1	Isı Kullanan Büyük Endüstriyel Tesislerde Kojenerasyon Sistemlerinin Yaygınlaştırılması	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	EPDK, BSTB, Sektör STK ve Temsilcileri
2	Sanayide Enerji Verimliliği Projelerini ve Çeşitliliğini Artırmak İçin Destek Sağlanması	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Maliye Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, BSTB, Finans Kurumları
3	Sanayi Sektöründe Verimliliği Artırmak	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	TSE, TÜBİTAK, KOSGEB, TTGV, TOBB, OSB'ler, Sektör Birlikleri
4	Cihazlarda Enerji Verimliliği Performans Standartları Ve Çevre Duyarlı Tasarım, Üretim, Etiketleme Sisteminin Uygulanması	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
5	Sanayi Sektöründe Enerji Verimliliğinin Desteklenmesi (Hibe)	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Maliye Bakanlığı Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı TÜBİTAK
6	Gönüllü Anlaşmaların İyileştirilmesi	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Maliye Bakanlığı Endüstriyel İşletmeler Sektör Birlikleri
7	Sanayide Enerji Tasarruf Potansiyeli Haritasının Çıkarılması	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	BSTB, TOBB, EVD'ler

# EYLEM PLANI

## 3. BİNA VE HİZMETLER

Sıra No	Eylemin Konusu	Sorumlu Kuruluşlar	İlgili Kuruluşlar
1	İnşaat Sektöründe Kullanılan Malzeme ve Teknolojiye İlişkin En İyi Uygulamaların Tespiti ve Paylaşılması	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
2	Binalar İçin Enerji Tüketim Verilerini de İçeren Bir Veri Tabanı Oluşturulması	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, TÜİK	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
3	Kamu Binaları İçin Enerji Tasarrufu Hedefi Tanımlanması	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Kamu Kurumları
4	Belediye Hizmetlerinde Enerji Verimliliğinin Arttırılması	Belediyeler, İller Bankası	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
5	Mevcut Binaların Rehabilitasyonu ve Enerji Verimliliğinin Geliştirilmesi	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Maliye Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, BDDK
6	Merkezi ve Bölgesel Isıtma/Soğutma Sistemlerinin Kullanımının Özendirilmesi	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Maliye Bakanlığı, TOKİ
7	Binaların Enerji Kimlik Belgesi Sahiplik Oranının Arttırılması	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
8	Sürdürülebilir Yeşil Binaların ve Yerleşmelerin Belgelendirilmesinin Özendirilmesi	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Maliye Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Finans kurumları
9	Yeni Binalarda Enerji Verimliliğinin Özendirilmesi	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Maliye Bakanlığı, TSE, TOKİ Finans kurumları
10	Mevcut Kamu Binalarında Enerji Performansının İyileştirilmesi	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Maliye Bakanlığı, Finans kurumları, EVD'ler
11	Binalarda Yenilenebilir Enerji ve Kojenerasyon Sistemlerinin Kullanımının Yaygınlaştırılması	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Maliye Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
12	Kobi Niteliğindeki Binalara Yönelik Enerji Verimliliği Etüt Programları ve Etütler İçin Kaynak Tahsisi	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, KOSGEB	Maliye Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

# EYLEM PLANI

## 4. ENERJİ

Sıra No	Eylemin Konusu	Sorumlu Kuruluşlar	İlgili Kuruluşlar
1	Türkiye'deki Kojenerasyon ve Merkezi Isıtma-Soğutma Sistemlerinin Potansiyelinin Belirlenmesi ve Yol Haritasının Hazırlanması	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı EPDK Belediyeler TOKİ
2	Doğal Gaz Altyapısı İçin Verimlilik Standartları Uygulanması	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	BOTAŞ, Doğal Gaz Dağıtım Şirketleri EPDK
3	Tüketicie Kıyaslanabilir ve Daha Detaylı Bir Fatura Bilgisinin Sunulması, Ölçüm Bilgisinin Akıllı Yönetimi için Enerji Veri Platformunun Oluşturulması	EPDK	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Enerji Tedarik Şirketleri
4	Elektrik Sayaçlarının Okunması ile İlgili Düzenleyici Çerçevenin Avrupa Direktifleriyle Belirlenen Ana Esaslarla Uyumlaştırılması (Akıllı Sayaçların Yaygınlaştırılması)	EPDK	ETKB Elektrik Dağıtım Şirketleri Dağıtım Lisansı Sahibi OSB'ler
5	Elektrik İletim ve Dağıtım Faaliyetleri Verimlilik Artışının Geliştirilmesi	EPDK	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Elektrik Dağıtım Şirketleri TEDAŞ, TEİAŞ
6	Trafolarda Asgari Performans Standartlarının Uygulanması	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	EPDK, TEİAŞ ve Dağıtım Şirketleri, İlgili STK'lar
7	Isıtma ve Soğutma Kaynaklı Puant Yükün Yönetilmesi	EPDK	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Elektrik Dağıtım ve Perakende Şirketleri
8	Genel Aydınlatmada Enerji Verimliliğinin Artırılması	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	TEDAŞ, Elektrik Dağıtım Şirketleri, EPDK, Belediyeler, UDHB/KGM
9	Mevcut Elektrik Üretim Santrallerinde Verimliliğinin Arttırılması	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Elektrik Üretim Şirketleri, EÜAŞ, EPDK
10	Talep Katılımı (Demand Response) Uygulaması İçin Piyasa Altyapısının Oluşturulması	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	EPDK , TEİAŞ, EPIAŞ, TETAŞ

# EYLEM PLANI

## 5. ULAŞIM

Sıra No	Eylemin Konusu	Sorumlu Kuruluşlar	İlgili Kuruluşlar
1	Enerji Verimli Araçların Özendirilmesi	Maliye Bakanlığı EPDK Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
2	Alternatif Yakıtlar ve Yeni Teknolojilerle İlgili Karşılaştırmalı Çalışmanın Geliştirilmesi	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
3	Bisikletli ve Yaya Ulaşımının Geliştirilmesi ve İyileştirilmesi	İçişleri Bakanlığı Belediyeler, Belediyeler	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı
4	Şehirlerdeki Trafik Yoğunluğunun Azaltılması: Otomobil Kullanımının Azaltılması	İçişleri Bakanlığı, Belediyeler	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, EPDK
5	Toplu Taşımanın Yaygınlaştırılması	İçişleri Bakanlığı, Belediyeler	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
6	Kentsel Ulaşım için Kurumsal Yeniden Yapılanmanın Geliştirilmesi ve Uygulanması	İçişleri Bakanlığı Belediyeler	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Türkiye Belediyeler Birliği
7	Denizyolu Taşımacılığının Güçlendirilmesi	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
8	Demiryolu Taşımacılığının Güçlendirilmesi	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, TCDD	
9	Ulaşım Yönelik Veri Toplanması	İçişleri Bakanlığı, Belediyeler	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

# EYLEM PLANI

## 6. TARIM

Sıra No	Eylemin Konusu	Sorumlu Kuruluşlar	İlgili Kuruluşlar
1	Traktörlerin ve Biçerdöverlerin Enerji Verimliliği ile Yenilenmesinin Özendirilmesi	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	Maliye Bakanlığı Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
2	Enerji Verimli Sulama Yöntemlerine Geçilmesi	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Orman ve Su İşleri Bakanlığı	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
3	Tarım Sektöründe Enerji Verimliliği Projelerinin Desteklenmesi	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu
4	Tarımsal Üretimde Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Kullanımının Özendirilmesi	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	Orman ve Su İşleri Bakanlığı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı TKDK TAGEM TUBİTAK
5	Biyokütle Elde etmek Amacıyla Tarım Yan Ürün ve Atık Potansiyelinin Belirlenmesi ve Kullanımının Teşvik Edilmesi	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı TKDK
6	Su Ürünleri Sektöründe Enerji Verimliliğinin Desteklenmesi	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı